

OBYDLÍ – interiér

1) **ukrajinská vesnice** (dům „mazanka“ – viz obrázek vpravo)

- síň
- jizba
 - pec – kult ohně; pec nesmějí mazat svobodné dívky; zametá se ptačím křídlem; kachle se symboly slunce; v peci žil domácí skřítek/ „čistý duch“ – hlídal dům a staral se o zvířata;
 - stůl – při novostavbě je vnášen (po ikonách) jako první věc do domu;
 - okna – jsou „očima“ celého domu;
 - krásný kout s ikonami – protilehlý od místa pece, místo pro ikony a stůl, po stranách okna
 - práh – hranice (do které se zatloukala podkova) tří světů (nebeského, zemského a podzemí)
 - skříně/truhla – dívka si do ní od 11 let věku chystala výbavu; ze smrkového dřeva (=strom smrti) - stejně jako obrubně a rakev; tabák proti molům;
 - kolébka – pod stopem; nekolbat prázdnu (tj. ani prázdný kočárek); místo pro kočku (viz slavnostní nastěhování)

Proměny během roku:

- neděle – slavnostní obrus;
- porod (závěs pro šestinedělku) – proti uřeknutí;
- pohřeb – černá barva;
- Vánoce – „Žitný děda“, chleba – „kalači“;
- Velikonoce – kraslice „pysanky“;

2) Pověry spojené s rostlinami a zvířaty

- pověřčivost
- démonizace přírody
- kult předků

- **barvínek** – svatební věneček (+ máta + ruta);
- **chrpa** – léčivka;
- **vrba** – Velikonoce;
- **dub** – Perunův strom;
- **kalina** – symbol ženské krásy;
- **mák** – ochrana proti upírům;
- **máta** – svatební věneček (+ barvínek + ruta);
- **pelyněk** – ochrana proti rusalkám;
- **ruta** – svatební věneček (+ barvínek + máta);
- **topol** – symbol štíhlé dívky;

- **havran** – po smrti vychází duše z těla ústy v podobě ptáka (zlá duše jako havran);
- **žába** – neukazovat jí zuby, aby člověku nevypadaly; proměňuje se v ni čarodějnice; symbol vychloubačnosti, přehnaného sebevědomí, skouposti;
- **kukačka** – symbol nešťastné lásky;
- **kočka** – symbol ženského principu (viz ukládání do kolébek);
- **kůň** – zpracovaná východoslovanská folklórní typologie (kůň = pomocník).